

GD-Rundveedierenarts Anja Smolenaars:

Meteen in actie na meldingen van plotseling optredende diarree en productiedaling

"In augustus kwamen **enkele tientallen** meldingen binnen van dierenartsen en melkveehouders over koeien met **waterdunne diarree**, koorts en productiedaling. Zo'n 80 meldingen, verspreid over heel Nederland kwamen binnen. Over deze combinatie van verschijnselen werd de GD Veekijker in andere jaren slechts incidenteel gebeld. Voor de GD is dat reden om snel te onderzoeken wat er aan de hand is. Middels een **enquête** bij 25 bedrijven en 10 **bedrijfsbezoeken** door de dierenartsen van de GD Veekijker ontstaat snel een beeld bij deze ziekte, die veel lijkt op winterdiarree, maar dan wel op een vroeger tijdstip in het jaar en heftiger.

Van de getroffen bedrijven paste 88 % weidegang toe, maar ook bedrijven die koeien jaarrond opstallen hadden er last van. Naast de diarree en productiedaling gaf zo'n 76 % van de veehouders aan dat de koeien ook koorts hadden. De **productiedaling lag rond de 12 %** bij de 3 daagse tankmelklevering met een variatie van 4 tot 19 %. Gemiddeld verdwenen de klachten bij de koeien na zo'n 7 dagen, waarbij ook hier een variatie te zien was van 3 tot 11 dagen. Ook de productie kwam bij de meeste koeien weer terug tot op het oude niveau. Alleen oudmelkte koeien kwamen niet meer volledig terug op het oude productieniveau. Tot sterfte leidde de ziekte niet, maar in enkele gevallen kwamen wel te vroeg geboren kalveren en verwerpers voor. Slecht vreten werd door sommige veehouders genoemd, maar over het algemeen oogden de dieren gezond en vreten ze goed. De geënuquêteerde bedrijven hadden bijna allemaal paratbc status A en hadden gunstige tankmelkuitslagen voor Salmonella. Ook BVD lijkt geen rol te spelen. Met bewakingsonderzoek blijven we dat volgen. Bij de bedrijfsbezoeken zijn van zieke dieren ook **mest- en bloedmonsters** genomen. Bij het parasitologisch en bacteriologisch onderzoek zijn geen bevindingen gedaan die de problemen kunnen verklaren. Ook **virologisch** onderzoek van de mestmonsters en bloedmonsters, -uitgevoerd in samenwerking met andere organisaties in Nederland en Groot Brittannië- wijst tot nu toe niet op een specifieke ziekteverwekker. De monsters worden daarom nog verder onderzocht.

Begin oktober nam het aantal meldingen weer af. Het lijkt erop dat we te maken hadden met een massaal en vroeg optredende vorm van (winter) diarree, wellicht aangejaagd door nat gras of andere omstandigheden die de weerstand van de koeien verminderde, waardoor de diarree erger was dan in andere gevallen. Mocht u op uw bedrijf nog te maken hebben met deze ziekte, laat het de GD weten zodat we het kritisch kunnen blijven volgen. **Check** eerst of er ook **andere ziekten** in het spel kunnen zijn. Denk daarbij ook aan een controle op BVD, Salmonella en voedingsdiarree, want de ziekteverschijnselen komen ook hierbij voor. Ondertussen houden we bij de GD de vinger aan de pols en blijven we de betrokken bedrijven en koeien volgen zodat we het verloop van het ziektebeeld in de gaten kunnen houden en in combinatie met het nog lopende onderzoek mogelijk een oorzaak kunnen vinden."

Met haar monitoringsactiviteiten waakt de GD over de diergezondheid in Nederland. Onder andere via GD Veekijker, waar vragen van dierenartsen over bijzondere gevallen binnenkomen. Naast de helpdesk-functie is GD Veekijker hét centrale verzamelpunt voor alles rondom diergezondheid, in het belang van veehouder en sector. Deze rubriek verhaalt over bijzondere gevallen, speciaal onderzoek en opvallende resultaten die het werk van de monitoring veehouders oplevert.